

Prof. Dr. Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddelerine uygun olarak, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na iletilmesi ve Sayın Bakan Murat KURUM tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını arz ederim. 07/10/2026

K. Pala

Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili

Türkiye'de hava kirliliğinin çok önemli bir halk sağlığı sorunu olduğu bilinmektedir. Bilimsel araştırmaların sonuçlarına göre, ülkemizde her yıl 60 binden fazla kişinin hava kirliliği nedeniyle yaşamını erken yitirdiği tahmin edilmektedir. Hava kirliliği erken ölümlerin yanı sıra çok sayıda hastalanmaya, hastanede yatışlara ve büyük bir ekonomik kayba da yol açmaktadır.

Çok sayıda hava kirleticisi bulunmakla birlikte, hava içinde askıda bulunan partiküler maddelerin (PM) olumsuz sağlık sonuçları bakımından en önde gelen kirleticilerden biri olduğu da bilinmektedir. Partiküler maddeler doğal ve antropojenik faaliyetler sonucu oluşur. Partiküler maddenin esas kaynakları fabrikalar, enerji tesisleri, yakma tesisleri, inşaat faaliyetleri, yangınlar ve rüzgâr olarak açıklanmaktadır. Partiküllerin boyutu aerodinamik çapları 2,5 µm'den küçük olanlar (PM2.5) ve 10 µm'den küçük olanlar (PM10) olarak tanımlanmaktadır. PM2.5 (İnce Partikül Madde), çapı 2.5 mikrometreden küçük (insan saç telinin yaklaşık 30'da biri büyüklüğünde) olan, havada asılı katı parçacıklar ve sıvı damlacıkların karışımıdır. Görünmez boyutu ve biyolojik bariyerleri doğrudan aşabilme yeteneği nedeniyle küresel ölçekte "en ölümcül hava kirleticisi" olarak kabul edilmektedir.

En önemli hava kirleticisi olarak kabul edilmesine karşın, ülkemizde PM2.5 için belirlenmiş bir sınır değeri yoktur. Uzun yıllardır bilim insanları ve sağlık meslek örgütleri tarafından bu konu gündeme getiriliyor olmasına karşın, ulusal bir sınır değeri belirlenmemiştir. Bu bağlamda;

1. Ülkemizde PM2.5 için ulusal sınır değeri neden belirlenmemektedir? Uzun yıllardır bilim insanları ve sağlık meslek örgütleri tarafından bu konu gündeme getirildiği ve Bakanlığınıza iletildiği halde, PM2.5 için ısrarla ulusal sınır değeri belirlenmemesinin nedeni nedir?

2. PM2.5 için ulusal sınır değeri belirlenmemesinde hangi kişi ve kuruluşların etkisi söz konusudur?

50633

Prof. Dr. Kayihan PALA
Bursa Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

3. Bakanlığımızın 2025 yılı Hava Kalitesi Bülteni verilerine göre, ülkemizde 383 adet hava kalitesi izleme istasyonu bulunmakta ve bunların 189 adedinde Partikül Madde (PM2.5) parametresi ölçülmektedir. Söz konusu istasyonlardaki verilere göre, 2025 yılında kaç istasyonda yıllık ortalama olarak Dünya Sağlık Örgütü PM2.5 sınır değerinin ($5 \mu\text{g}/\text{m}^3$) altında ölçüm söz konusudur?